

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาเรื่อง การพัฒนากองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองเป็นสถาบันการเงินชุมชน มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการพัฒนากองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองเป็นสถาบันการเงินชุมชน โดยผู้วิจัยได้เสนอวิธีดำเนินการตามลำดับดังต่อไปนี้

1. รูปแบบการวิจัย
2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
3. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล

รูปแบบการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยภาคสนาม (Field Research) แบบไม่ทดลอง (Non-experimental Design)

ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรเป้าหมายในการวิจัย

1. คณะกรรมการสถาบันการเงินชุมชนในจังหวัดเชียงใหม่ ปี พ.ศ. 2554 จำนวน 66 แห่ง จำนวน 739 คน
2. สมาชิกสถาบันการเงินชุมชน ในจังหวัดเชียงใหม่ ปี พ.ศ. 2554 จำนวน 66 แห่ง จำนวน 11,339 คน

กลุ่มตัวอย่าง

1. กลุ่มตัวอย่างที่เป็นคณะกรรมการสถาบันการเงินชุมชน ในจังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 66 แห่ง

การกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยใช้วิธีคำนวณหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างจาก ประชากรเป้าหมายในการวิจัย จำนวน 739 คน โดยใช้สูตรการคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างของ Taro Yamane (1973 อ้างถึงใน บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์, 2535) ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 ดังนี้

สูตร

$$n = \frac{N}{1 + N(e)^2}$$

โดยที่

n = ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

N = ขนาดของประชากรทั้งหมด

e = ค่าคลาดเคลื่อนของกลุ่มตัวอย่าง

แทนค่าสูตรได้

$$N = 739$$

$$e = 0.05$$

$$\begin{aligned} n &= \frac{739}{1 + 739 (0.05)^2} \\ &= \frac{739}{1 + 739 (0.0025)} \\ &= 260 \end{aligned}$$

จากการคำนวณได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นคณะกรรมการสถาบันการเงินชุมชนใน จังหวัดเชียงใหม่ เท่ากับ 260 คน

การสุ่มตัวอย่างที่เป็นคณะกรรมการสถาบันการเงินชุมชนในจังหวัดเชียงใหม่ ใช้วิธีการ สุ่มแบบหลายขั้นตอน ดังนี้

การสุ่มตัวอย่างที่เป็นคณะกรรมการสถาบันการเงินชุมชนในจังหวัดเชียงใหม่ ใช้การสุ่ม ตัวอย่างโดยอาศัยทฤษฎีความน่าจะเป็น(probability sampling) โดยจำแนกกลุ่มตัวอย่างตามวิธี บัญญัติไตรยางศ์แล้วใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (stratified random sampling) โดยการแบ่งชั้นของ ประชากรออกตามสถาบันการเงินชุมชนทั้ง 66 แห่ง ต่อจากนั้น ผู้วิจัยทำการสุ่มตัวอย่างแบบอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ตามโอกาสหรือความน่าจะเป็น โดยวิธีการจับสลาก จนครบทั้ง 66 แห่ง เพื่อให้ได้ตัวอย่างจนครบ 260 คน ตามรายละเอียดในตารางที่ 3.1

2. กลุ่มตัวอย่างที่เป็นสมาชิกสถาบันการเงินชุมชน ในจังหวัดเชียงใหม่ 66 แห่ง

การกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างผู้วิจัยได้ใช้วิธีคำนวณเพื่อหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างจากประชากรเป้าหมายในการวิจัย จำนวน 11,339 คน โดยใช้สูตรการคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างของ Taro Yamane (1973 อ้างถึงใน บุญธรรม กิจปรีดาวิสุทธิ, 2535) ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 ดังนี้

สูตร

$$n = \frac{N}{1 + N(e)^2}$$

โดยที่

n = ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

N = ขนาดของประชากรทั้งหมด

e = ค่าคลาดเคลื่อนของกลุ่มตัวอย่าง

แทนค่าสูตรได้

$$N = 11,339$$

$$e = 0.05$$

$$n = \frac{11,339}{1 + 11,339 (0.05)^2}$$

$$= \frac{11,339}{1 + 11,339 (0.0025)}$$

$$= 386$$

จากการคำนวณได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นสมาชิกสถาบันการเงินชุมชนในจังหวัดเชียงใหม่ เท่ากับ 386 คน

การสุ่มตัวอย่างที่เป็นสมาชิกสถาบันการเงินชุมชนในจังหวัดเชียงใหม่ ใช้วิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน ดังนี้

การสุ่มตัวอย่าง ที่เป็นสมาชิกสถาบันการเงินชุมชนในจังหวัดเชียงใหม่ ใช้การสุ่มตัวอย่างโดยอาศัยทฤษฎีความน่าจะเป็น (probability sampling) โดยจำแนกกลุ่มตัวอย่างตามวิธีบัญญัติไตรยางศ์ แล้วใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (stratified random sampling) โดยการแบ่งชั้นของประชากรออกตามสถาบันการเงินชุมชนทั้ง 66 แห่ง ต่อจากนั้น ผู้วิจัยทำการสุ่มตัวอย่าง แบบอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ตามโอกาสหรือความน่าจะเป็น โดยวิธีการจับสลาก จนครบทั้ง 66 แห่ง เพื่อให้ได้ตัวอย่างจนครบ 386 คน ตามรายละเอียดในตารางที่ 3.1

ตารางที่ 3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย จำแนกตามสถาบันการเงินชุมชนใน
จังหวัดเชียงใหม่ ปี พ.ศ. 2554

ลำดับ ที่	สถาบันการเงิน ชุมชน	คณะกรรมการสถาบัน การเงินชุมชน		สมาชิกสถาบัน การเงินชุมชน	
		ประชากร (คน)	กลุ่มตัวอย่าง (คน)	ประชากร (คน)	กลุ่มตัวอย่าง (คน)
1	คำหนัก	9	3	185	6
2	ศรีวิชัย	11	4	95	3
3	เวียงแหง	9	3	223	8
4	ม่วงป้อก	11	4	81	3
5	กองกาน	12	4	79	3
6	ยางหลวง	12	4	147	5
7	ช่อแล	12	4	284	10
8	คี้ง	12	4	169	6
9	คันนูน	13	5	175	6
10	ขอนแก่น	15	5	128	4
11	ท่าไคร้	14	5	171	6
12	ป่าม่วง	11	4	124	4
13	ท้องฝาย	12	4	255	9
14	นาหิ็ก	13	5	229	8
15	ใหม่วังผาปูน	12	4	157	5
16	หัวฝาย	11	4	91	3
17	ธารทอง	10	4	107	4
18	ออนหลวง	11	4	67	2
19	ปางกอง	11	4	142	5
20	ศรีเวียง	10	4	127	4
21	มงคลนิมิตร	9	3	76	3

ตารางที่ 3.1 (ต่อ)

ลำดับ ที่	สถาบันการเงิน ชุมชน	คณะกรรมการสถาบัน การเงินชุมชน		สมาชิกสถาบัน การเงินชุมชน	
		ประชากร (คน)	กลุ่มตัวอย่าง (คน)	ประชากร (คน)	กลุ่มตัวอย่าง (คน)
22	ร่มไทย	10	4	224	8
23	อินทาราม	9	3	101	3
24	ท่า	13	5	409	14
25	เชียงหมั่น	10	4	90	3
26	แม่เตี้ยะเหนือ	12	4	62	2
27	นากบ	12	4	120	4
28	หนองอาบช้าง	10	4	246	8
29	แปลง 3	9	3	135	5
30	วังหม้อ	9	3	220	7
31	หลวงเหนือ	9	3	146	5
32	ป่าไผ่	9	3	154	5
33	ปางไฮ	12	4	117	4
34	สามหลัง	12	4	335	11
35	ห้วยทราย	11	4	240	8
36	ท่าล้อ	15	5	93	3
37	แม่ใจใต้	12	4	512	17
38	คันฝั้งใต้	9	3	192	7
39	ดอน	11	4	273	9
40	ม่อนปิ่น	15	5	296	10
41	ป่าดุ่มดอน	12	4	81	3
42	ห้วยทราย	15	5	141	5

ตารางที่ 3.1 (ต่อ)

ลำดับ ที่	สถาบันการเงิน ชุมชน	คณะกรรมการสถาบัน การเงินชุมชน		สมาชิกสถาบัน การเงินชุมชน	
		ประชากร (คน)	กลุ่มตัวอย่าง (คน)	ประชากร (คน)	กลุ่มตัวอย่าง (คน)
43	หลวง	10	3	124	4
44	ป่าลาน	11	4	102	3
45	งามแง	15	5	75	3
46	สันเหนือ	12	4	214	7
47	ล้านตอง	13	5	186	6
48	ป่าไผ่กลาง	11	4	252	9
49	ร้องก้องข้าว	11	4	174	6
50	คอนมูล	10	4	143	5
51	ป่าไผ่	10	4	324	11
52	แม่ย่อไต้	9	3	207	7
53	ฟ้าม่วย	14	5	184	6
54	ขุนคง	9	3	98	3
55	น้ำบ่อหลวง	10	4	174	6
56	ร้องขุด	9	3	121	4
57	คันยางหลวง	10	3	161	5
58	แคว	10	3	95	3
59	ตำหนักไต้	11	4	150	5
60	แม่ขี้ก	12	4	282	10
61	เหมืองง่า	9	3	122	4
62	ดง	9	3	105	4
63	หลวง	15	5	75	3

ตารางที่ 3.1 (ต่อ)

ลำดับ ที่	สถาบันการเงิน ชุมชน	คณะกรรมการสถาบัน การเงินชุมชน		สมาชิกสถาบัน การเงินชุมชน	
		ประชากร (คน)	กลุ่มตัวอย่าง (คน)	ประชากร (คน)	กลุ่มตัวอย่าง (คน)
64	กองลอย	15	5	249	9
65	แม่ทัพ	12	4	107	4
66	แม่ฮ่อง	13	4	316	11
	รวม	739	260	11,339	386

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล สำหรับการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถาม มีลักษณะเป็นคำถามแบบปลายปิด (close-ended question) และคำถามแบบปลายเปิด (open-ended question) โดยแบ่งคำถามเป็น 3 ตอน ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพในสถาบันการเงินชุมชน

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการพัฒนากองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองเป็นสถาบันการเงินชุมชน โดยใช้แบบสอบถามที่มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) 5 ระดับของ Rensis Likert (1932) ดังนี้

เห็นด้วยมากที่สุด	มีค่าเท่ากับ	5 คะแนน
เห็นด้วยมาก	มีค่าเท่ากับ	4 คะแนน
เห็นด้วยปานกลาง	มีค่าเท่ากับ	3 คะแนน
เห็นด้วยน้อย	มีค่าเท่ากับ	2 คะแนน
เห็นด้วยน้อยที่สุด	มีค่าเท่ากับ	1 คะแนน

ตอนที่ 3 แบบสอบถามปลายเปิดให้ผู้ตอบแบบสอบถามแสดงความคิดเห็นโดยอิสระเกี่ยวกับปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะการพัฒนากองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองเป็นสถาบันการเงินชุมชนในจังหวัดเชียงใหม่

การสร้างแบบสอบถาม

1. ผู้วิจัยนำกรอบความคิดทางทฤษฎีในการวิจัยครั้งนี้มาสร้างแบบสอบถามโดยปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษา

2. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปปรึกษาผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน ที่มีประสบการณ์เกี่ยวกับกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง เพื่อตรวจสอบและปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามให้มีความเที่ยงตรงในเนื้อหา (Content Validity) สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย ผู้ทรงคุณวุฒิที่ช่วยตรวจสอบและปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย

2.1 หัวหน้าสำนักงานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ สาขา 1

2.2 พัฒนาการจังหวัดเชียงใหม่

2.3 ประธานเครือข่ายกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง จังหวัดเชียงใหม่

3. นำแบบสอบถามที่ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบและปรับปรุงแก้ไขแล้ว จำนวน 30 ชุด ไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ โดยทำการทดสอบที่จังหวัดพะเยา เพื่อทดสอบความเที่ยงตรงในเนื้อหา (Content Validity) และทดสอบความเชื่อมั่น (Reliability) โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของ Lee J. Cronbach (1951)

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left\{ 1 - \frac{\sum S_i^2}{S_t^2} \right\}$$

โดยที่ α = ความเชื่อมั่น
 n = จำนวนข้อความหรือข้อคำถามทั้งหมด
 S_i^2 = ความแปรปรวนของคะแนนแต่ละข้อ
 S_t^2 = ความแปรปรวนของคะแนนรวมทุกข้อ หรือของกลุ่มตัวอย่าง

$$\alpha = \frac{29}{29-1} \left\{ 1 - \frac{3.38}{27.61} \right\}$$

ได้ค่าความเชื่อมั่น .7452

4. นำแบบสอบถามที่ผ่านการทดสอบความเที่ยงตรงในเนื้อหาและความเชื่อมั่นเรียบร้อยแล้วไปใช้ในการรวบรวมข้อมูลในการวิจัยต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยติดต่อขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ เพื่อขออนุญาตและขอความร่วมมือจากคณะกรรมการและสมาชิกของสถาบันการเงินชุมชนในจังหวัดเชียงใหม่ ในการแจกแบบสอบถามการวิจัยแก่คณะกรรมการและสมาชิกของสถาบันการเงินชุมชนในจังหวัดเชียงใหม่ ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง
2. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามพร้อมซองสำหรับใส่แบบสอบถามส่งกลับคืนไปให้กับบุคคลที่เป็นกลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถาม
3. รับแบบสอบถามคืน โดยให้ผู้ตอบแบบสอบถามใส่ซองปิดผนึกส่งคืนให้ผู้วิจัยเพื่อนำมาทำการวิเคราะห์ต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. แบบสอบถามตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage)
2. แบบสอบถามตอนที่ 2 วิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการพัฒนากองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองเป็นสถาบันการเงินชุมชน โดยใช้สถิติค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และการถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression) วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระและตัวแปรตามในการทดสอบสมมติฐานการวิจัย ตอบคำถามการวิจัย และใช้เกณฑ์การวิเคราะห์ตามแนวคิดของ John W. Best (1970 : 190) วิเคราะห์ระดับความสำเร็จในการพัฒนากองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองเป็นสถาบันการเงินชุมชนในจังหวัดเชียงใหม่ ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.50 – 5.00 หมายถึง มีความสำเร็จมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.50 – 4.49 หมายถึง มีความสำเร็จมาก

ค่าเฉลี่ย 2.50 – 3.49 หมายถึง มีความสำเร็จปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.50 – 2.49 หมายถึง มีความสำเร็จน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.49 หมายถึง มีความสำเร็จน้อยที่สุด

3. แบบสอบถามตอนที่ 3 นำเสนอความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาอุปสรรค และข้อเสนอแนะการพัฒนากองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองเป็นสถาบันการเงินชุมชนในจังหวัดเชียงใหม่ โดยใช้สถิติความถี่ (Frequency)

